

پژوهشی

بررسی نیازسنجی فرهنگی دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان (تبریز)

عیسی برقی¹، جواد قصابزاده²

چکیده

زمینه و هدف: موفقیت در برقراری یک ارتباط مؤثر و ساختارمند با دانشجویان، به شناسایی نیازهای مختلف آنان بستگی دارد. هدف پژوهش، بررسی نیازهای فرهنگی دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان بود.

روش: پژوهش حاضر جامعه آماری 5442 نفر در سال تحصیلی 95 تا 96 بود که حجم نمونه، 387 نفر (335 دانشجو، 66 هیئت علمی و 52 کارمند) تعیین و نمونه‌گیری، به روش طبقه‌ای تصادفی انجام شد. ابزار تحقیق، پرسشنامه محقق ساخته شامل 71 گویه با مقیاس لیکرت 5 گزینه‌ای و 10 مؤلفه بود. ضریب آلفای کرونباخ، 0/83 محاسبه شد. داده‌ها با روش‌های آماری توصیفی و آزمون فریدمن با نرم‌افزار SPSS23، تحلیل شد.

یافته‌ها: از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارمندان، نیازهای مذهبی، ملی، اجتماعی، سیاسی، هنری، ورزشی، هنری-آموزشی، علمی-آموزشی، نیازهای معطوف به آزادی قلم و بیان و نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام، نیازهای فرهنگی دانشجویان هستند.

نتیجه‌گیری: از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارمندان، به ترتیب نیاز هنری، نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام و نیاز ملی، در اولویت بودند.

کلیدواژه‌ها: دانشجویان، نیازهای فرهنگی، نیازسنجی

مقدمه

ساترلند و وودوارد (Sutherland & Woodward) اشاره می‌کنند که «فرهنگ شامل هر آن چیزی است که بتواند از منبعی به منبع دیگر منتقل شود. یعنی همان میراث اجتماعی و کلیت جامعی که شامل دین، دانش، هنر، اخلاقیات، قانون، فنون ابزارسازی و کاربرد آن‌ها و روش فرا رساندن آن‌ها بیان می‌شود» (4). در یک نگاه فرهنگ را ادوارد تایلور (Edward Taylor) (۱۹۱۷-۱۸۳۲)، مجموعه پیچیده‌ای از دانش‌ها، باورها، هنرها، قوانین، اخلاقیات، عادات و هرچه که فرد به عنوان عضوی از جامعه، از جامعه خویش فرا می‌گیرد تعریف می‌کند (5). با توجه به اهمیت فرهنگ و نهادینه کردن آن در بین مردم و به ویژه در بین دانشجویان است که شورای عالی انقلاب فرهنگی در کشور برای هدایت و جهت دهی به فرهنگ عمومی و سیاست‌گذاری‌های کلان فرهنگی برای تعامل و در صورت لزوم برای تقابل با فرهنگ‌های دیگر به وجود آمده است. و مؤسسات آموزش عالی در کشور به بررسی جنبه‌های مختلف تأثیر فرهنگ بر اجتماع پرداخته‌اند.

از سویی، براساس شرایط فرهنگی کشور و بستر مناسبی که از طریق توجهات خاص رسانه‌ای به مسایل فرهنگی می‌شود، دانشجویان به‌ویژه نسل جوان، آماده پذیرش و ارتقای فرهنگ متناسب با ارزش‌ها و

موفقیت در برقراری یک ارتباط مؤثر و ساختارمند با دانشجویان، به شناسایی نیازهای مختلف آنان بستگی دارد. می‌توان نیاز را به عنوان خواست و ترجیح، نوعی نقصان، عیب یا کمبود و در بیانی جامع‌تر، فاصله موجود بین موقعیت کنونی و موقعیت مطلوب قلمداد کرد (1). در عمل برنامه‌ریزی، نیازسنجی اولین و مهم‌ترین قدم است. نیازسنجی عبارت از تشخیص کاستی‌ها، خلأها و تعیین ضرورت‌ها براساس آن خلأها است (2). ظهور و بروز الگوهای مختلف نیازسنجی برای محیط‌های آموزشی نشان از تأثیر فزاینده و متقابل تعامل دانشگاه با اجتماع دارد. زیرا چنان که ذکر شد دانشگاه یک سیستم پویا است و در چارچوب مقررات خود با محیط اجتماعی در تبادل درون‌داد و برون‌داد است که لاجرم پیامدهایی را برای خود دانشگاه و اجتماع به دنبال دارد. به بیان دیگر دانشگاه هم بر محیط اجتماعی و فرهنگی تأثیر دارد و هم از فرهنگ و اجتماع متأثر می‌شود. مهم‌ترین عاملی که سبب می‌شود نیازسنجی فرهنگی دانشگاه‌ها جلوه خاصی پیدا کند وظایف عمده آن در قبال جامعه است. زیرا برای سیستم‌های آموزشی لااقل از دیدگاه اجتماعی، انتقال فرهنگی یک امر مؤکد است (3).

1. * نویسنده مسئول: دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران

در بحث از نیازهای سیاسی دانشجویان باید همیشه جانب احتیاط را رعایت کرد. زیرا به رغم رشد فزاینده علوم، یک سنت قوی مطالعاتی درباره ارزیابی سیاست در ایران شکل نگرفته است. مباحث نظری و فنی ارزیابی عمدتاً به یک فصل یا کمتر در میان آثار ترجمه‌ای و تالیفی محدود شده‌اند (13، 14، 15، 16، 17، 18، 19، 20، 21، 22).

نیازهای هنری: هنر و زیباشناسی از منظر حکمت، محسوس‌ترین جلوه هستی است و عشق موجودات به ذات باری تعالی به خاطر زیبایی ذات احدیت است. هر اثر هنری بر حسب ماهیت خود متضمن جمال و حاوی مسیری از کمال است (23). بنابراین توجه به آثار و جلوه‌های متفاوت هنر در روح و جان دانشجو، شناخت نیازهای آنان و به روز کردن، رفع و هدایت آن‌ها هم برای جلوگیری از ظهور و گسترش هنر مخرب و عصیان‌پرور، و هم برای پرورش دانشجویان هنرمندی که رفاه، آرامش و تکامل جامعه بشری هدف آن است؛ قابل اغماض نیست. زیرا تقدس هنر در ذات آن نهفته است (24)، و نقش هنرمند این است که آن احساسات و ادراکاتی را که از طریق سلوک در مرتبه‌ی خیال در نفس پاک او متمثل شده در مرحله آفرینش اثر هنری با زبان و بیان خاص هنر که همان سبک و شکل و قالب هنری است در جهان خارج مجسم سازد (23).

نیاز ورزشی: تربیت جسم و به عبارت دیگر ورزش، جزء ثابتی از تعلیم و تربیت در نظام‌های مختلف آموزشی است. این بخش به خصوص در دوره نوجوانی و جوانی از اهمیت بیشتری برخوردار است و برای ارتقای سطح کیفی و کمی برون‌دادهای نظام آموزشی به عنوان درون‌داد وارد سیستم می‌شود (25). زیرا تربیت‌بدنی فرایندی آموزشی- تربیتی است که هدف آن بهبود بخشیدن به اجرا و رشد انسان از طریق فعالیت‌های جسمانی است که شامل کسب و پردازش مهارت‌های حرکتی، توسعه و نگهداری آمادگی جسمانی برای تندرستی و سلامت، کسب دانش علمی درباره فعالیت‌های جسمانی و تمرین توسعه تصور و ذهنیت مثبت از فعالیت‌های جسمانی به عنوان وسیله‌ای برای بهبود اجرا و عملکرد انسان است (26؛ 27).

نیازهای مربوط به حوزه علمی- آموزشی: این نیاز از جمله نیازهای غیرقابل اغماض دانشجویان است. زیرا می‌تواند با زمینه‌سازی تولید و تعمیق دانش، موجبات تداوم یادگیری و حضور فعال دانشجویان در عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی را فراهم آورد. این هدف غایی مستلزم هماهنگی همه بخش‌های آموزش رسمی کشور به خصوص آموزش عالی است (28). مسئله این است که آنچه به عنوان نیاز مطرح می‌شود؛ بتواند در چهارچوب یک نظام مرفقی آموزشی، افزایش قدرت تفکر، استدلال و حل مسئله را در دانشجویان فارغ‌التحصیل رقم بزند و هدف غایی توسعه همه‌جانبه کشور از این طریق حاصل شود.

ایده‌آل‌های جامعه هستند. این استعداد، وظیفه مسئولان و برنامه‌ریزان مؤسسات آموزش عالی به ویژه دانشگاه‌ها را در توجه به نیازهای فرهنگی دانشجویان صد چندان می‌نماید تا ضمن توجه به نیازهای فرهنگی دانشجویان، زمینه درونی‌سازی ارزش‌های فرهنگی را با رویکردی فعال و جذاب فراهم کنند (6). چرا که، اگر برنامه‌های تربیتی برخاسته از نیازهای مخاطب نباشد، درصد موفقیت کمتری دارد. بر همین اساس است که نیازسنجی فرایندی است اساسی که در ابتدای هر برنامه آموزشی انجام می‌پذیرد تا اهداف، محتوا، تجربیات یادگیری و ارزشیابی براساس نیازهای شناسایی شده صورت پذیرند. در پژوهش‌های مختلف به نیازهای مختلف فرهنگی دانشجویان اشاره شده است، در این پژوهش: نیازهای مذهبی، ملی، هنری-آموزشی، علمی-آموزشی، نیازهای معطوف به آزادی قلم و بیان و نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام مدنظر قرار گرفته‌اند که در ذیل به آن‌ها پرداخته شده است:

نیازهای مذهبی: نیاز مذهبی انسان از کارکردهای دین در زندگی آدمی ناشی می‌شود. زیرا گذشته از جوامع مدرن، جوامع بدوی نیز به نحوی با دین و ماوراءالطبیعه کنار آمده‌اند و برای باورهای غیرمادی خود چارچوبی عملی متصور شده‌اند. کارکردهای دین و مذهب یا مذاهب ناشی از آن، در دو عرصه فردی و اجتماعی قابل تبیین است. معرفت‌زایی یکی از این کارکردها است. به عنوان نمونه قرآن بر وجود علم و شناخت در انسان‌ها تأکید می‌کند اگر چه این علم اندک باشد. «و ما اوتینم من العلم الا قليلا» (7). از مهم‌ترین کارکردهای دین و مذهب در زندگی، کارکرد احساسی یا بهداشت روانی آن است (8).

نیاز ملی: نیاز ملی وقتی پیش می‌آید که از «ما» بحث شود. این بحث همیشه با مسئله هویت ملی گره می‌خورد. در واقع نیاز ملی یک نیاز برای حفاظت یا توسعه مفهوم هویت ملی است. هویت ملی در حقیقت خطوطی است که مرز [فرهنگی] ما را با دیگران ترسیم می‌کند (9). و هویت، فرایند پاسخگویی آگاهانه هر فرد به یک دسته سؤالات در مورد خودش می‌باشد؛ از گذشته‌ها، که چه کسی بوده و چه کسی است، کجا بود، چه بود، چه هست و به چه قبیله، نژاد یا ملت تعلق دارد، منشأ ابتدایی و اصلی‌اش کجاست و در تمدن جهان چه نقشی داشته است (10).

نیاز اجتماعی: نیازی که فعالیت فرد را در راستای هدف معینی جهت می‌دهد و طی آن حق، تکلیف و عاطفه، به وسیله سیستم جذب می‌شود. در عصر حاضر نیز پیشرفت قابل ملاحظه علم و فناوری، نوع زندگی و سبک ارتباط مردم با یکدیگر را تحت تأثیر قرار داده است. با گسترش رسانه‌ها و فناوری اطلاعات، جوامع انسانی از حالت ساده به حالت پیچیده تغییر یافته‌اند (11).

نیاز سیاسی: عبارت است از تأمین مصالح مردم و خدمت به مردم به دور از دروغ و فریبکاری با به‌کارگیری نیروها براساس لیاقت و شایستگی (12).

نیازهای مربوط به آزادی قلم و بیان: از آزادی‌های طبیعی بشر در دین حق آزادی بیان اوست. این حق در اعلامیه حقوق بشر و معاهدات بین‌المللی نیز به رسمیت شناخته شده است. این حق در ردیف آزادی‌های سیاسی مدنی حقوق بشر است و تعهدات دولت‌ها درباره این دسته از حقوق از جمله تعهدات به نتیجه است (Obligation of Result). به عنوان مثال ماده 19 اعلامیه جهانی حقوق بشر مصوب سال 1948 چنین می‌گوید: «هرکس حق آزادی عقیده و بیان دارد و حق مزبور شامل آن است که از داشتن عقاید خود بیم و اضطرابی نداشته باشد و در کسب اطلاعات و افکار و در اخذ و انتشار آن با تمام وسایل ممکن و بدون ملاحظات مرزی، آزاد باشد.» روی این اصل و مطابق ماده 9 قانون مدنی ایران، مقررات میثاق و تعهدنامه مذکور جزو قوانین کشور محسوب می‌شود و در کنار سایر قوانین قرار می‌گیرد (29).

نیازهای حوزه معطوف به جلب توجه و احترام: این، نیاز مهم دیگری است که در دانشگاه‌ها باید برای رفع آن برنامه‌ریزی کرد. امر مهم توجه و احترام، پیرامون مسائل مختلف فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی در دو سطح خرد و کلان صورت می‌گیرد (30). تأمین نیازهای دانشجویان در حوزه نیازهای مربوط به جلب توجه و احترام، در حقیقت هدایت دانشجویان برای موفقیت در زندگی فردی، جمعی و تحصیلی است که در نهایت به پرورش فردی مفید برای اجتماع می‌انجامد. به بیان دیگر و بر اساس نظریه انتظار ارزش (31؛ 32؛ 33)، رفتار بستگی به این دارد که افراد برای یک بازده خاص که ممکن است یک تقویت‌کننده مثل یک شغل باشد چقدر ارزش قائل‌اند؟ و انتظار آن‌ها برای دستیابی به آن بازده در نتیجه انجام رفتارهای مفروض چقدر است.

بصیری و همکاران (34)، در پژوهشی برای شناسایی نیازهای فرهنگی، تربیتی و اجتماعی اعضای هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان استان اصفهان، به این نتایج دست یافته‌اند: در بخش کیفی مهم‌ترین نیازهای آموزشی چنین بیان شده است: 1- نیازهای دینی با تأکید بر تعلیم و تربیت اسلامی. 2- نیازهای اخلاقی، فرهنگی و اجتماعی شامل چهار حیطه فرهنگی، اجتماعی، اخلاقی و سیاسی. در بخش کمی نیز میزان نیاز به آموزش در هر دو زمینه پیشنهادی بیشتر از سطح متوسط است. مهم‌ترین نیاز در زمینه فرهنگی مربوط به گویش «آگاهی از نقش استادان در ارتباط با حفظ، انتقال، اصلاح و بازآفرینی فرهنگ» و مهم‌ترین نیاز آنان در زمینه معارف دینی مربوط به گویش «توانایی کاربرد روش‌ها و دلالت‌های تربیتی موجود در قرآن و نهج البلاغه است. عصاره و همکاران (35)، در تحقیقی با عنوان نیازسنجی فرهنگی -

اجتماعی دانشجویان دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی؛ دریافتند نیازهای هشت‌گانه دانشجویان به ترتیب نیازهای 1- اجتماعی 2- نیازهای سیاسی 3- نیازهای پژوهشی 4- نیازهای مذهبی 5- نیازهای آموزشی 6- نیازهای ملی 7- نیازهای ورزشی 8- نیازهای هنری هستند. دانشجویان

در این پژوهش، مهم‌ترین نیازهای خود را از بین نیازهای هشت‌گانه، نیاز اجتماعی دانسته‌اند.

رضایی و رضایی (36)، در پژوهشی با عنوان نیازهای فکری فرهنگی دانشجویان بسیجی دریافتند؛ برنامه‌ریزی‌ها در زمینه رفع نیازهای دینی موفق‌تر از سایر نیازها بوده است و به همین دلیل، بین وضعیت موجود و مورد انتظار نیازهای دینی، شکاف و فاصله کمتری وجود دارد و حاکی از رضایت نسبی از روند کنونی است. اما در خصوص سایر نیازها و به‌خصوص نیازهای صنفی، اجتماعی و فکری، برنامه‌ریزی‌ها از مناسبت کمتری برخوردار بوده و نتوانسته است به رفع مطلوب این نیازها کمک کند. بنابر این، برای رفع آن‌ها نیاز بیشتری به برنامه‌ریزی‌های نوین وجود دارد.

نتایج پژوهش اسوک (Svec) (37) حاکی از آن است که دانش فرهنگی، فرد یا سازمان را قادر به ذخیره منابع، بهبود شرایط زندگی و تحقق رسالت‌ها می‌سازد.

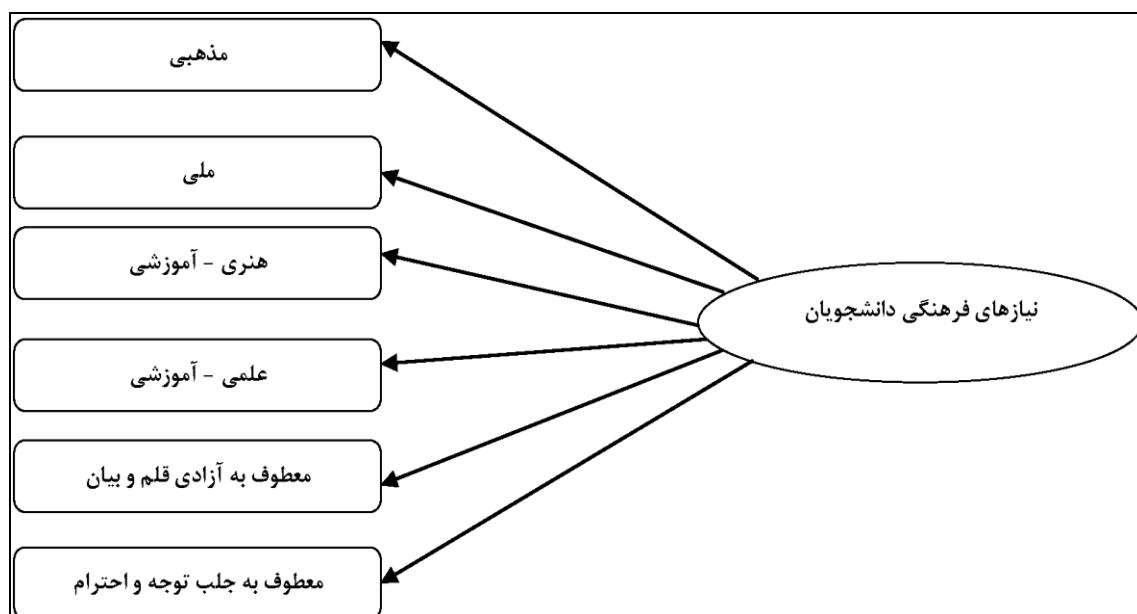
نتایج فاس و روس (Faas & Ross) (2012)، نیز نشان داد که بین محتوای فرهنگی برنامه‌های درسی تجربه شده و اجرا شده توافق و همگونی دیده نشده است و این نتیجه سؤال‌های زیادی را در راستای نیازهای ملی و فرهنگی نظام آموزشی برمی‌انگیزد.

براساس تحقیقات (38؛ 39؛ 40؛ 41؛ 42)، توجه به نیازهای فرهنگی و اجتماعی و ارزش‌گذاری به فرهنگ‌های مختلف یک نیاز عمده فرهنگی است و دانش فرهنگی، اجتماعی و سیاسی ارتباط و همبستگی زیادی با برنامه‌های درسی دانشگاه‌ها دارد.

سیکارت (Sikart) (42) نشان داد پدیده جهانی شدن در ابعاد مختلف بر هویت ملی و فرهنگی اعضای هیئت علمی دانشگاه اثرگذار است و آموزش عالی باید به‌طور توأم و مداوم نقش انتقال و بهسازی فرهنگی را ایفا کند.

در یک جمع‌بندی کلی از پژوهش‌های مذکور می‌توان گفت که آموزش به‌تنهایی در دانشگاه معنا ندارد و روند آموزش در دانشگاه‌ها باید شامل آموزش فرهنگ نیز باشد. به‌علاوه آموزش عالی باید به‌طور توأم و مداوم نقش انتقال و بهسازی فرهنگی را ایفا کند تا زمینه کارآمدی و رشد همه‌جانبه را فراهم سازد. چرا که برنامه‌های درسی عنصر اساسی در رشد فرهنگی و اجتماعی دانش‌آموخته‌گان می‌باشد و این رشد فقط با توانمندسازی و پرورش متعادل و هماهنگ مربیان، دانش‌پروان و اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها محقق می‌شود. با انجام یک پژوهش نیازسنجی فرهنگی و دانستن نیازهای فرهنگی اصلی و اساسی جامعه مورد بررسی، می‌توان کمک شایانی به بهره‌برداری حداکثر ظرفیت برنامه‌ریزی انجام شده فراهم کرد. همچنین می‌توان از نتایج نیازسنجی فرهنگی به عنوان یک اهرم کنترل اجتماعی و هدایت جامعه به سمت سوی مورد نظر در بعد فرهنگی، بهره برد. در واقع اگر نیازهای فرهنگی دانشجویان دانشگاه، به موقع و با دقت مورد شناسایی قرار گیرد، می‌توان با تأمین به موقع و

مناسب نیازهای آنان، دانشجویان را در جهت اهداف فرهنگی معین شده در برنامه‌های فرهنگی هدایت کرد.

شکل 1- نیازهای فرهنگی دانشجویان

شامل مؤلفه‌های نیاز مذهبی، نیاز ملی، نیاز اجتماعی، نیاز سیاسی، نیاز

جدول 1- پایایی درونی پرسشنامه براساس آلفای کرونباخ

عامل‌ها	ضریب آلفای کرونباخ
نیاز مذهبی	0/73
نیاز ملی	0/71
نیاز اجتماعی	0/69
نیاز سیاسی	0/74
نیاز هنری	0/71
نیاز ورزشی	0/72
نیازهای هنری - آموزشی	0/68
نیازهای علمی - آموزشی	0/73
نیازهای معطوف به آزادی قلم و بیان	0/72
نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام	0/71
کل پرسشنامه	0/77

هنری، نیاز ورزشی، نیازهای هنری - آموزشی، نیازهای علمی - آموزشی، نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام تهیه شد و براساس این فهرست، پرسشنامه اولیه شامل 79 گویه تهیه شد. در ادامه براساس نظر استادان، 8 مورد از گویه‌ها نامربوط تشخیص داده شده و از فهرست حذف شد. پرسشنامه نهایی شامل دو بخش بود. بخش اول شامل اطلاعات دموگرافیک و بخش دوم پرسشنامه،

بنابراین مطالعه حاضر با اهداف زیر انجام شد:

- اولویت‌های نیازهای فرهنگی دانشجویان از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارمندان کدامند؟
- نیازهای فرهنگی دانشجویان از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارمندان کدامند؟

روش‌شناسی

این تحقیق از نظر هدف، کاربردی و از لحاظ روش، توصیفی - پیمایشی است. جامعه آماری شامل تمامی دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان به تعداد 5442 نفر (1896 نفر دانشجوی پسر و 3546 نفر دانشجوی دختر)، اعضای هیئت علمی به تعداد 258 نفر (218 نفر استاد مرد و 40 نفر استاد زن) و کارمندان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان به تعداد 208 نفر (156 نفر کارمند مرد و 52 نفر کارمند زن) در سال تحصیلی 95-96 است. نمونه‌گیری در این تحقیق، به صورت تصادفی و با روش طبقه‌ای انجام شده و حجم نمونه براساس جدول مورگان 387 نفر (335 نفر دانشجو، 66 نفر هیئت علمی و 52 نفر کارمند) تعیین شد.

ابتدا از پرسشنامه بازپاسخ و مرور منابع مربوطه برای شناسایی نیازهای فرهنگی دانشجویان استفاده شد. مراحل کار به این صورت انجام شد که پرسشنامه باز پاسخ تهیه و برای شناسایی نیازهای فرهنگی دانشجویان بین اعضاء نمونه تحقیق توزیع و پس از مدت دو هفته، پرسشنامه‌ها جمع‌آوری شد و براساس نتایج به دست آمده از پرسشنامه بازپاسخ و نیز مرور منابع مربوطه، فهرستی از نیازهای فرهنگی دانشجویان

شامل 71 گویه با مقیاس لیکرت (به ترتیب از خیلی زیاد با امتیاز 5، زیاد با امتیاز 4، متوسط با امتیاز 3، کم با امتیاز 2 و خیلی کم با امتیاز 1) و جدول 2- اولویت بندی نیازهای فرهنگی دانشجویان از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارمندان

دانشجویان			اعضای هیئت علمی			کارمندان		
نوع نیاز	میانگین رتبه	رتبه	نوع نیاز	میانگین رتبه	رتبه	نوع نیاز	میانگین رتبه	رتبه
هنری	7/96	1	جلب توجه و احترام	8/60	1	ملی	8/47	1
ملی	7/69	2	ملی	7/98	2	هنری	8/35	2
علمی - آموزشی	6/61	3	سیاسی	7/61	3	ورزشی	7/92	3
جلب توجه و احترام	6/59	4	علمی - آموزشی	6/67	4	مذهبی	6/82	4
ورزشی	5/41	5	هنری	5/50	5	جلب توجه و احترام	5/66	5
آزادی قلم و بیان	5/24	6	مذهبی	5/37	6	علمی - آموزشی	5/22	6
سیاسی	4/64	7	آزادی قلم و بیان	4/64	7	اجتماعی	3/94	7
هنری - آموزشی	4/59	8	ورزشی	4/61	8	هنری - آموزشی	3/33	8
مذهبی	3/88	9	اجتماعی	2/29	9	سیاسی	2/73	9
اجتماعی	2/39	10	هنری - آموزشی	1/73	10	آزادی قلم و بیان	2/56	10

جدول 3- آزمون آماره فریدمن برای بررسی معناداری آماری رتبه بندی از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارمندان

خی دو	درجه آزادی	حجم نمونه	سطح معنی داری
1046/35	9	335	0/001
352/22	9	66	0/001
279/65	9	52	0/001

مذهبی، نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام، نیازهای علمی-آموزشی، نیاز اجتماعی، نیازهای هنری-آموزشی، نیاز سیاسی، و نیازهای معطوف به آزادی قلم و بیان در اولویت قرار دارد.

جدول 3؛ نتایج معناداری آزمون فریدمن برای بررسی اولویت بندی نیازهای فرهنگی دانشجویان از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارمندان نشان می دهد. همانگونه که مشاهده می شود، این آزمون برای همه گروه ها از لحاظ آماری معنادار است. لذا ترتیب نیازهای فرهنگی دانشجویان از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارمندان، مورد تأیید قرار می گیرد.

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش با هدف شناسایی نیازهای فرهنگی دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان انجام شد. برای نیل به این هدف، دو سؤال پژوهشی 1- نیازهای فرهنگی دانشجویان از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارمندان کدامند؟ و 2- اولویت های نیازهای فرهنگی دانشجویان از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارمندان کدامند؟ مورد بررسی قرار گرفت. برای بررسی سؤال پژوهشی 1، از آزمون t تک نمونه ای استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد از دیدگاه دانشجویان،

10 مؤلفه بود. روایی پرسشنامه براساس نظر 5 نفر از استادان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، مورد تأیید قرار گرفت. پایایی درونی پرسشنامه نهایی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ، 0/77 محاسبه شد. پایایی درونی عامل های پرسشنامه نیز در جدول 1 آمده است.

یافته ها

برای تعیین اولویت های نیازهای فرهنگی دانشجویان از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارمندان از آزمون فریدمن استفاده شد. جدول 2؛ نتایج آزمون فریدمن را برای بررسی اولویت بندی نیازهای فرهنگی دانشجویان از دیدگاه دانشجویان، نشان می دهد. همانگونه که مشاهده می شود، از دیدگاه دانشجویان به ترتیب، نیاز هنری، نیاز ملی، نیازهای علمی-آموزشی، نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام، نیاز ورزشی، نیازهای معطوف به آزادی قلم و بیان، نیاز سیاسی، نیازهای هنری-آموزشی، نیاز مذهبی و نیاز اجتماعی، از دیدگاه اعضای هیئت علمی به ترتیب، نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام، نیاز ملی، نیاز سیاسی، نیازهای علمی-آموزشی، نیاز هنری، نیاز مذهبی، نیازهای معطوف به آزادی قلم و بیان، نیاز ورزشی، نیاز اجتماعی، و نیازهای هنری-آموزشی و از دیدگاه کارمندان به ترتیب، نیاز ملی، نیاز هنری، نیاز ورزشی، نیاز

قرار گرفتن نیازهای هنری-آموزشی در رتبه آخر اولویت‌بندی نیازها، شاید به این سبب باشد که احتمالاً کلاس‌های آموزشی متفاوتی همچون آموزش موسیقی، نقاشی، تئاتر و سایر رشته‌های مختلف هنری در دانشگاه وجود دارد و از این حیث دانشجویان قادر به رفع قسمت بیشتری از نیازهای هنری-آموزشی خود هستند.

در تبیین نتایج تعیین اولویت‌های نیازهای فرهنگی دانشجویان از نظر اعضای هیئت علمی و قرار گرفتن نیازهای مربوط به جلب توجه و احترام، نیازهای ملی، نیازهای سیاسی و علمی-آموزشی؛ می‌توان چنین اظهار داشت: از نگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه، باید به دانشجویان توجه بیشتری شود و برقراری ارتباط با آن‌ها بیشتر از وضعیت موجود، باید بر اساس احترام به شخصیت دانشجو انجام پذیرد.

از سوی دیگر، اعضای هیئت علمی دانشگاه معتقدند نیازهای ملی از مجموعه نیازهای فرهنگی دانشجویان در دانشگاه، نیاز به توجه بیشتری دارد و مسئولان امر باید در برنامه‌ریزی‌های آتی خود، رفع این نیازها را اولویت برنامه‌های فرهنگی خود قرار دهند.

همچنین اعضای هیئت علمی دانشگاه، فضای سیاسی موجود در دانشگاه را برای رشد بینش سیاسی دانشجویان کافی ندانسته‌اند؛ چرا که این نیاز را هم در جرگه نیازهای اساسی و اولویت دار دانشجویان دانشگاه قرار داده‌اند. همچنین نیازهای علمی-آموزشی نیز از جمله نیازهای اساسی مورد نیاز دانشجویان هستند که اعضای هیئت علمی دانشگاه بر لزوم توجه به آن‌ها به صورت امری اولویت دار، تأکید کرده‌اند.

در تبیین نتایج تعیین اولویت نیازهای فرهنگی دانشجویان از سوی کارکنان دانشگاه، و با مشاهده ترتیب رتبه‌بندی نیازهای فرهنگی دانشجویان براساس آزمون فریدمن، می‌توان گفت: دانشگاه باید در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی خود، برآورده ساختن نیازهای ملی، هنری، ورزشی و مذهبی را در اولویت قرار دهد. زیرا رفع نیازهای مذهبی براساس تأثیری که در روح و جسم افراد می‌گذارد؛ سبب تعادل شخصیت آدمی شده و رسالت حقیقی انسان، که همان جانشینی و بندگی خداوند بر روی زمین است، با توانمندی‌ها و محدودیت‌های جسمیش گره می‌خورد (2). به همین منوال هنرهای زیبا از جمله شعر، موسیقی، رقص، نقاشی، مجسمه‌سازی، معماری و غیره در هر دو شکل زمین و آسمانی آن، قادر است انسان را از کثرت متوجه وحدت کند (23)، بر این اساس هم متقن‌ترین سند آسمانی، قرآن کریم، اطمینان و آرامش انسان را در یاد خدا می‌داند (43). در چنین شرایطی است که رفع سه نیاز اساسی مذهبی، هنری و ورزشی قادر به پرورش انسان متعادلی خواهد شد و این فرد متعادل به دور از هر گونه تعلق خرد و حقیر و برعکس با داشتن وابستگی به عناصر تشکیل دهنده ملی، برای منافع ملی تلاش خواهد کرد. در حقیقت نیاز ملی ممکن است براساس انتخاب و نظر کارکنان دانشگاه در گرو دستیابی به سه نیاز مذکور باشد.

از سوی دیگر کارکنان دانشگاه نیازهای معطوف به آزادی قلم

اعضای هیئت علمی و کارمندان، نیازهای مذهبی، ملی، اجتماعی، سیاسی، هنری، ورزشی، هنری-آموزشی، علمی-آموزشی، نیازهای معطوف به آزادی قلم و بیان و نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام به عنوان نیازهای فرهنگی دانشجویان شناخته شده‌اند که با یافته‌های نیازی و گنجی (1392)، عصاره، حسینی بیدخت و محمدی (1390) بصیری و همکاران (1394) هم‌سو بودند (34، 35، 5).

برای بررسی و اولویت‌بندی سوال 2 از آزمون فریدمن استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد از دیدگاه دانشجویان به ترتیب، نیاز هنری، نیاز ملی، نیازهای علمی-آموزشی، نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام، نیاز ورزشی، نیازهای معطوف به آزادی قلم و بیان، نیاز سیاسی، نیازهای هنری-آموزشی، نیاز مذهبی و نیاز اجتماعی، از دیدگاه اعضای هیئت علمی به ترتیب، نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام، نیاز ملی، نیاز سیاسی، نیازهای علمی-آموزشی، نیاز هنری، نیاز مذهبی، نیازهای معطوف به آزادی قلم و بیان، نیاز ورزشی، نیاز اجتماعی، و نیازهای هنری-آموزشی و از دیدگاه کارمندان به ترتیب، نیاز ملی، نیاز هنری، نیاز ورزشی، نیاز مذهبی، نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام، نیازهای علمی-آموزشی، نیاز اجتماعی، نیازهای هنری-آموزشی، نیاز سیاسی، و نیازهای معطوف به آزادی قلم و بیان در اولویت قرار دارد.

در تبیین نتایج به دست آمده در مورد اولویت‌های نیازهای فرهنگی دانشجویان از منظر خود دانشجویان، می‌توان گفت: نیازهای مربوط به حوزه‌های جلب توجه و احترام، نیازهای ملی، نیازهای سیاسی و علمی-آموزشی، جزو نیازهای اساسی در دانشگاه است. به عبارت دیگر، دانشجویان احساس می‌کنند مجموعه مدیریتی، برنامه‌ریزی و اعضای هیئت علمی، باید در طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌های مختلف آموزشی-فرهنگی خود، برای دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه، به چهار نیاز مذکور اهتمام خاصی بدهند. زیرا توجه به دانشجو به عنوان قشر روشنفکر جامعه، سبب تقویت اعتماد به نفس در او خواهد بود و در نتیجه آن ارج و قرب خود را نزد خبرگان جامعه که همانا اساتید معزز دانشگاه هستند؛ درمی‌یابند.

از سوی دیگر قرار گرفتن نیاز ملی در رتبه دوم اولویت بندی نیازها، به عنوان یک نیاز مهم، شاید به این علت باشد که فعالیت‌های دانشجویان از قومیت‌ها و فرهنگ‌های مختلف در عرصه‌های گوناگون فرهنگی دانشگاه، آن هم به صورت غیرمتمرکز؛ فقط قادر به پوشش قشر خاصی از جامعه دانشگاهی خواهد بود. از این رو لازم است برنامه‌های متمرکز فرهنگی در دانشگاه با محوریت نیازهای ملی و با حضور دانشجویان مختلف از کنندگان فرهنگ‌های مختلف کشور در رأس برنامه‌های فرهنگی دانشگاه قرار گیرد. ضمن آن که توجه به نیازهای سیاسی به عنوان یکی از نیازهای اساسی از مجموعه نیازهای فرهنگی دانشجویان، حکایت از علاقه بیشتر دانشجویان به حضور مستمر فعالان سیاسی برای تعیین جهت فعالیت‌های سیاسی آتی خود به عنوان عضوی فعال از جامعه دارد.

دیدگاه اعضای هیئت علمی، نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام و از دیدگاه کارمندان، نیاز ملی، در اولویت نیازهای فرهنگی دانشجویان، قرار دارند.

نتیجه

براساس نتایج پژوهش، می‌توان گفت که دانشجویان دارای نیازهای فرهنگی متنوعی هستند و لزوم برنامه‌ریزی مناسب برای پاسخگویی به این نیازها، امری ضروری به نظر می‌رسد. بر این اساس پیشنهاد می‌شود تا نیازهای ده‌گانه مشخص شده در این پژوهش در برنامه‌ریزی‌های دانشگاه‌ها درخصوص مسائل فرهنگی، مورد توجه قرار گرفته و جنبه‌های مختلف آن در نظر گرفته شود.

و بیان را در رتبه آخر قرار داده‌اند این انتخاب احتمالاً به دلیل انتشار مجلات مختلف و طرح مسائل مختلف فکری، علمی، هنری، ادبی و تاریخی در مجلات دانشجویی و گروه‌های متفاوت علمی دانشکده‌های دانشگاه است. به عبارت بهتر این نیاز به صورت مطلوب در دانشگاه برآورده می‌شود. بنابراین نتایج این پژوهش نشان داد که از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارمندان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، نیازهای مذهبی، ملی، اجتماعی، سیاسی، هنری، ورزشی، هنری-آموزشی، علمی-آموزشی، نیازهای معطوف به آزادی قلم و بیان و نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام به عنوان نیازهای فرهنگی دانشجویان شناخته شده‌اند. همچنین، از دیدگاه دانشجویان، نیاز هنری، از

Original

Cultural Needs Assessment of Students at Shahid Madani University of Azerbaijan (Tabriz)

Isa Barghi^{1*}, Javad Qassabzadeh²

Abstract

Background: Success in establishing an effective and consistent relationship with students depends on their different needs. The purpose of this study was to investigate the needs of cultural students of Shahid Madani University of Azerbaijan.

Methods: The present study was a statistical population of 5442 people in the academic year of 1995-96, in which the sample size was 387 people (335 students, 66 faculty and 52 staff) and sampling was done by stratified random sampling method. The research instrument was a researcher-made questionnaire consisting of 71 items with 5-point Likert scale and 10 components. Cronbach's alpha coefficient was calculated to be 0.83. Data were analyzed by descriptive statistical methods and Friedman test with SPSS23 software.

Results: From the perspective of students, faculty members and staff, religious, national, social, political, artistic, sports, art-educational, scientific-educational needs, needs for freedom of speech and expression and needs for attention and respect Are the cultural needs of students.

Conclusion: From the perspective of students, faculty members and staff, artistic needs, needs focused on attracting attention and respect, and national needs, respectively, were prioritized.

Keywords: Cultural Needs, College Students, Needs Assessment

منابع

1. فتحی واجارگاه، کوروش. اصول برنامه‌ریزی درسی. تهران: ایران زمین، 1392.
2. ملکی حسن. برنامه‌ریزی درسی (راهنمای عمل). مشهد: پیام اندیشه، 1393.
3. مهرمحمدی محمود. نظریه‌های برنامه درسی. تهران: سمت، 1392.
4. عسگریان محمد. مفهوم‌شناسی فرهنگ سازمانی. دو ماهنامه توسعه انسانی پلیس. 6(24)، 1388: 101-125.
5. نیازی محسن؛ گنجی محمد. نیازسنجی فرهنگی و اولویت‌بندی الگویی در میان شهروندان کاشانی. فصلنامه مطالعات توسعه اجتماعی- فرهنگی. 2(1)، 1392: 37-70.
6. کلاهدوزی سوران. ارزشیابی کیفیت برنامه درسی تربیت بدنی دوره کارشناسی ارشد، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان. 1395.
7. قرآن کریم، سوره اسراء، آیات 70، 85.
8. قدردان قراملکی محمدحسن. فصلنامه حکمت و فلسفه. 1، 1388: 7-34.
9. زاهد، سعید. هویت ملی ایرانیان. راهبرد توسعه. 1(4)، 1384: 129.
10. باوند، داوود. چالش‌های برون‌مرزی و هویت ایرانی در طول تاریخ. ماهنامه 3 اطلاعات سیاسی، اقتصادی. 12(130، 129)، 1377: 20-31.
11. اسماعیلی رضا؛ ربیعی کامران. سنجش نیازهای فرهنگی- اجتماعی دختران دانش‌آموز شهر اصفهان. مجله مطالعات راهبردی زنان. 41، 1387: 97-134.
12. مسعودی جهانگیر؛ ساداتی‌زاده سیدسجاد. رابطه اخلاق و سیاست، فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری. 10(3)، 1394: 19-28.
13. قرآن کریم سوره رعد آیه 23.
14. هاوالت مایکل؛ ام. رامش. مطالعه خط‌مشی عمومی. عباس منوریان و ابراهیم گلشن، چاپ اول. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی، 1380.

1. * Corresponding Author: Associate Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Madani University of Azerbaijan, Tabriz, Iran

31. Atkinson J. W, Birch D. Introduction to motivation (2nd ed). New York: D. Van Nostrand, 1978.

32. Atkinson J. W, Feather N. T. A theory of achievement motivation. New York: Wiley, 1966.

33. Atkinson J. W, Raynor J. O. Motivation and achievement. Washington, DC: Hemisphere, 1974.

34. بصیری بتول؛ نصر احمدرضا؛ میرشاه جعفری سیدابراهیم؛ مهرمحمدی محمود. واکاوی و تبیین نیازهای فرهنگی، تربیتی و اجتماعی اعضای هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان در راستای تحقق اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش در حوزه فرهنگ. دوفصلنامه علمی-پژوهشی دی و ارتباطات. 21(2)، 1393: 71-104.

35. Lee Kuang Wu. A Comparative Analysis of Foreign Student Needs in Taiwan, 2000.

36. رضایی علی محمد؛ رضایی نورمحمد. نیازهای فکری فرهنگی دانشجویان بسیجی (52)، 1390: 182-149.

37. Greene T. Waquoit Bay National Estuarine Research Reserve Cultural Need Assessment. Final Report, 2008.

38. Reyhner W.S. Gilbert L. Lockard (Eds). Honoring Our Heritage: Culturally Appropriate Approaches for Teaching Indigenous Students. (pp. 43-55). Flagstaff, AZ: Northern Arizona University, 2008.

39. Rivelli, S. Citizenship education at high school A comparative study between Bolzano and Padova (Italy). Free University of Bolzano-Bozen- Faculty of education, Viale Ratisbona 16, Bressanone 39042. Procedia social and Behavioral sciences 2010; 2: 4200-4207.

40. Schunk Dale. H. Learning Theories An Educational Perspective, 6th, publishing as Allyn & Bacon. Sowell, E. W. Curriculum: An Integrative Introduction. Prentice Hall, 1997.

41. Bartram, B. The Socio Cultural Needs of International Students in Higher Education: A Comparison of Staff and Student Views, 2009.

42. Sikart, L. Effect of Globalization on national Identity: Conflicting Agendas and Understanding. The Alberta Journal of Education, 2008; 53(3): 248-258.

43. امامی میبدی راضیه. ارزیابی سیاست، نابسامانی مفهومی فصلنامه سیاست‌گذاری عمومی، 1391: 1(3)، 28-9.

15. میرمحمدی سیدمصطفی. آزادی بیان در آموزه‌های دینی و حقوق بشر رواق اندیشه. 44(4)، 1384: 113-94.

16. وحید مجید. سیاست‌گذاری عمومی. چاپ دوم. تهران: میزان، 1388.

17. الوانی مهدی؛ شریف‌زاده فتاح. فرایند سیاست‌گذاری عمومی چاپ هشتم. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، 1390.

18. میرمحمدی سیدمصطفی. آزادی بیان در آموزه‌های دینی و حقوق بشر رواق اندیشه. 44، 1384: 94-113.

19. Atkinson J. W, Raynor J. O. Personality, motivation, and achievement. Washington, DC: Hemisphere, 1978.

20. اشتربان کیومرث. مقدمه‌ای بر روش سیاست‌گذاری فرهنگ اداره کل مطالعات اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران. چاپ اول. تهران: جامعه شناسان، 1390.

21. الوانی مهدی. تصمیم‌گیری و تعیین خط‌مشی دولتی چاپ یازدهم. تهران: سمت، 1385.

22. Faas D. Ross W. Curricula in Irish schools Identity, diversity and citizenship: A critical analysis of textbooks and curricula in Irish schools. International Sociology 2012; 27: 574-591.

23. مطهری الهامی مجتبی. هنر - عرفان، موسیقی مجله هنرهای زیبا. 15، 1382: 105-95.

24. حاجیان فردوس. (1391). «هنر و خرد». نشریه پژوهش دینی. 24(24). 146-129.

25. رضائی‌نژاد رحیم و همکاران. بررسی وضعیت کمی و کیفی ابزارهای نظامی، ورزشی در شاهنامه همایش هم‌اندیشی بین‌المللی تاریخ ورزش ایران، تهران، 1386.

26. آوست دیورا؛ آبوچز چارلز. مبانی تربیت بدنی و ورزش ترجمه احمد آزاد. چاپ چهارم. تهران: دانش افروز، 1381.

27. کلاه‌دوزی سوران. ارزشیابی کیفیت برنامه درسی تربیت بدنی دوره کارشناسی ارشد پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، 1395.

28. کمالی زارچ، محمود؛ زارع حسین، علوی لنگرودی سمیه‌السادات. اثربخشی آموزش تفکر انتقادی بر باورهای معرفت‌شناختی دانشجویان. دوفصلنامه علمی-پژوهشی شناخت اجتماعی. 1(2)، 1391: 14-31.

29. Bartram B. The Socio Cultural Needs of International Students in Higher Education: A Comparison of Staff and Student Views, 2009.

30. پورافکاری، نصرالله؛ محمدیارزاده، سجاد. نقش فرهنگ‌سازی احترام به افکار عمومی در توسعه اجتماعی مجله مطالعات توسعه اجتماعی ایران. 5(4)،

پرسشنامه نیازسنجی فرهنگی

الف- اطلاعات زمینه‌ای

مشخصات پاسخ‌دهنده

جنسیت: سن: شغل: میزان تحصیلات:

کاملاً مخالفم	مخالفم	تا حدی مخالفم	نظری ندارم	تا حدی موافقم	موافقم	کاملاً موافقم	بررسی میزان نیاز ملی دانشجویان
							برگزاری جلسات نقد و بررسی افکار و آثار اندیشمندان و هنرمندان ملی با حضور دانشجویان ضرورت دارد.
							جلسات آشنایی دانشجویان با اندیشمندان، هنرمندان و بزرگان علمی، فرهنگی و هنری باید برگزار گردد.
							توجه به آشنایی با آداب و رسوم ملی در تعیین برنامه‌های آموزشی رسانه‌ها الزامی است.
							جلسات نقد و بررسی آداب و رسوم محلی و ملی با حضور دانشجویان باید برگزار گردد.
							توجه به آشنایی با آداب و رسوم قومی و محلی در تعیین برنامه‌های آموزشی رسانه‌ها الزامی است.
							توجه به آشنایی با میراث فرهنگی در تعیین برنامه‌های آموزشی رسانه‌ها الزامی است.
							امکان مطالعه دانشجویان در زمینه آشنایی با تاریخ و میراث فرهنگی باید فراهم گردد.
							امکان برگزاری نمایشگاه‌های فرهنگی اقوام مختلف برای آشنایی دانشجویان استان‌های مختلف توسط دانشجویان دانشگاه‌ها فراهم گردد.
							مقدمات ایجاد کرسی‌های آموزش زبان‌های اقوام مختلف در دانشگاه‌ها به عنوان یک سرمایه ملی فراهم شود.

کاملاً مخالفم	مخالفم	تا حدی مخالفم	نظری ندارم	تا حدی موافقم	موافقم	کاملاً موافقم	بررسی میزان نیاز مذهبی دانشجویان
							پذیرش اصول و فروع دین باید آگاهانه و مبتنی بر پژوهش باشد.
							برگزاری جلسات بحث و هم‌اندیشی برای دانشجویان، جهت بررسی ریشه‌ها و اصول مشترک ادیان مختلف لازم است.
							توجه به اصول دین در تعیین برنامه‌های آموزشی - مذهبی رسانه‌ها الزامی است.
							توجه به فروع دین در تعیین برنامه‌های آموزشی - مذهبی رسانه‌ها الزامی است.
							امکان شرکت فعال دانشجویان در مراسم و اجتماعات مذهبی باید فراهم گردد.
							برگزاری جلسات نقد و بررسی عقاید خرافی و تحریک‌کننده برای دانشجویان ضروری است.
							امکان مطالعه دانشجویان در مورد اصول و فروع دین باید فراهم گردد.
							ایجاد سایت پاسخ به شبهات دینی در پورتال رسمی دانشگاه‌ها
							دعوت از اندیشمندان خارجی تازه مسلمان شده برای سخنرانی در دانشگاه‌ها

کاملاً موافقم	کاملاً مخالفم	تا حدی موافقم	تا حدی مخالفم	نظری ندارم	موافقم	کاملاً موافقم	کاملاً مخالفم	بررسی میزان نیاز اجتماعی دانشجویان
								آموزش مهارت‌های ارتباطی و کلامی برای تعامل مناسب‌تر مورد نیاز دانشجویان است.
								مسئولان باید امکان شرکت بیشتر دانشجویان را در همایش‌ها و هم‌اندیشی‌های اجتماعی-فرهنگی فراهم سازند.
								دولت باید کانال‌های ارائه نقد و نظریات پیشنهادی- اجتماعی دانشجویان را با مسئولان در نظر گیرد.
								برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای شناسایی چالش‌ها و مشکلات خانوادگی و نحوه برخورد مناسب با آن‌ها ضرورت دارد.
								در برنامه‌های آموزشی رسانه‌ها، توجه به مهارت‌های لازم جهت حفظ سلامت جسم و قوای نفسانی در برخورد‌های اجتماعی لازم است.
								نهادهای باید امکان برگزاری کلاس‌ها و کارگاه‌های اطلاع‌رسانی در خصوص نقد و گسترش وظایف مدنی و حقوق شهروندی را برای دانشجویان فراهم سازند.
								نهادهای ذی‌ربط باید امکان برگزاری کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی مربوط به زناشویی و مسائل مربوط به آن را برای دانشجویان فراهم کنند.
								مقدمات انتشار کتب دانشجویی در حوزه‌های مختلف فرهنگی - اجتماعی با در نظر گرفتن تسهیلات بلاعوض فراهم شود.
								طرح اندیشه‌های اجتماعی و تأیید شده دانشجویی در سطح جامعه برای پایه‌گذاری تولید نظریه‌های اجتماعی ملی از طریق رسانه‌ها

ب- سؤالات پرسشنامه

کاملاً موافقم	کاملاً مخالفم	تا حدی موافقم	تا حدی مخالفم	نظری ندارم	موافقم	کاملاً موافقم	کاملاً مخالفم	بررسی میزان نیاز سیاسی دانشجویان
								دانشجویان باید بتوانند نظرات انتقادی و پیشنهادی خود را در مورد امور سیاسی به‌طور منطقی ابراز کنند.
								نهادهای باید شرایطی را فراهم سازند تا دانشجویان نشست‌هایی را با مسئولان و سیاست‌مداران داشته باشند.
								دولت باید کانال‌های ارائه نقد و نظریات سیاسی-پیشنهادهای دانشجویان را با مسئولان در نظر گیرد.
								نهادهای باید مقدمات فعالیت جنبش‌های سیاسی دانشجویان، متناسب با آرمان‌های انقلاب اسلامی را فراهم سازند.
								در برنامه‌های آموزشی رسانه‌ها، توجه به آموزش تفکر انتقادی و اصول سیاست لازم است.
								نهادهای باید امکان برگزاری جلسات و هم‌اندیشی‌هایی در خصوص نقد و بررسی آرای سیاسی را برای دانشجویان فراهم سازند.
								امکان مطالعه دانشجویان در زمینه آشنایی با سیاست، تاریخ سیاسی و روابط بین‌الملل باید فراهم گردد.
								برگزاری سالانه و متمرکز دانشجویی برای ارائه نظرات و پیشنهادات در قالب متمرکز و ملی از طریق فراخوان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری لازم است.
								شرایط برای جهت‌دهی به امور سیاسی کشور از طریق حضور کنندگان فعال جنبش‌های قانونی دانشجویی در وزارت کشور فراهم گردد.

کاملاً مخالفم	مخالفم	تا حدی مخالفم	نظری ندارم	تا حدی موافقم	موافقم	کاملاً موافقم	بررسی میزان نیاز هنری دانشجویان
							امکان استفاده از نقطه نظرات و آموزش های هنرمندان به نام در جلسات و اماکن مناسب برای دانشجویان باید مهیا باشد.
							فراهم آوردن امکانات شرکت در کلاس های آموزشی در رشته های مختلف هنری برای دانشجویان لازم است.
							امکان برگزاری نمایشگاه ارائه آثار هنری هنرمندان برجسته کشور در دانشگاه ها فراهم باشد.
							برگزاری نمایشگاه های هنری در سطح استانی و ملی در رشته های مختلف برای دانشجویان لازم است.
							نهاد های ذی ربط باید کلاس های آموزشی در زمینه های مختلف هنری را به صورت آموزش های آزاد ارائه کنند.
							امکان شرکت دانشجویان در نمایشگاه ها و کارگاه های هنری در سطح استانی و ملی باید فراهم گردد.
							در برنامه های آموزشی رسانه ها، توجه به افزایش آگاهی و آموزش های هنری برای دانشجویان لازم است.
							برای دانشجویان هنرمند در صورت علاقه مندی امکان ادامه تحصیل با اعطای بورسیه فراهم گردد.
							از دانشجویان هنرمند به صورت ادواری برای ارائه آموزش های لازم هنری در مناطق محروم کشور استفاده شود.

کاملاً مخالفم	مخالفم	تا حدی مخالفم	نظری ندارم	تا حدی موافقم	موافقم	کاملاً موافقم	بررسی میزان نیاز ورزشی دانشجویان
							امکان استفاده از امکانات مختلف ورزشی در اماکن مختلف برای دانشجویان باید مهیا باشد.
							فراهم آوردن امکان شرکت در کلاس های آموزشی در رشته های مختلف ورزشی برای دانشجویان لازم است.
							نهاد های ذی ربط باید کانال های ارائه نقد و نظریات پیشنهادی دانشجویان در زمینه های ورزشی را با مسئولان در نظر گیرند.
							برگزاری مسابقات ورزشی در سطح دانشگاهی و ملی در رشته های مختلف لازم است.
							امکانات و فضاهای ورزشی بایستی توسعه داده شده و مجهز گردند.
							امکان شرکت دانشجویان در مسابقات ملی و بین المللی باید فراهم گردد.
							در برنامه های آموزشی رسانه ها، توجه به افزایش آگاهی ها و آموزش های ورزشی-تندرستی برای دانشجویان لازم است.
							شرایط اعطای بورسیه برای ادامه تحصیل دانشجویان قهرمان در رشته های مختلف ورزشی فراهم گردد.
							وجود رشته تربیت بدنی برای پوشش نیازهای ورزشی دانشجویان جزو اولویت های تأسیس دانشگاه ها باشد.